

Niet alleen de bruggen over de Maas waren onder bewaking gesteld maar ook de pontveren. Er waren tussen Maasbracht en Grave achttien van die oeververbindingen. Tevoren was opdracht gegeven, in elke veerboot explosieven aan te brengen; de boten moesten bij een Duitse aanval midden op de rivier tot zinken gebracht worden. Dat gelukte op de rode mei met nagenoeg alle veerponten, helaas niet met die in Roermond waar vergeten was, voor de springlading te zorgen. De pont lag er aan de westelijke oever. Terwijl de Duitsers al aan de oostelijke oever zaten, poogde een moedige sergeant-majoor van de politietroepen met enkele korporaals alsnog de lading aan boord te brengen, 'halverwege wordt hij echter', aldus een verslag, 'door het razende vuur van de Duitsers getroffen en letterlijk uit elkaar getreten; de overblijfselen hangen als wasgoed aan de prikkeldraadversperingen.'¹

Waar (met uitzondering van Gennepe) bruggen en veerponten ontbraken, moesten de Duitsers met andere middelen de Maas oversteken. Zij hadden daar een dertiental punten voor uitgekozen die meest dicht bij het eindpunt van de aanvoerwegen uit Duitsland lagen. De Nederlandse bunkers op de westelijke oever hadden zij zorgvuldig verkend en in kaart gebracht en voor het oversteken hadden zij als regel hun keuze laten vallen op sectoren waar door bochten in de rivier het vuur uit die bunkers het minst effectief zou zijn. Aan elke poging, de rivier over te steken, ging dan een zware beschieting vooraf waaraan bij het gedeelte van de Maas dat op enkele kilometers afstand van de Duitse grens lag, deelgenomen werd door zware houwitsers die op Duits gebied stonden. De uitwerking van het artillerievuur werd waargenomen uit kleine vliegtuigjes, bij Mook uit een kabelballon die boven het *Reichswald* hing. De Duitse opzet was, aan een bepaald riviergedeelte bunker na bunker buiten gevecht te stellen (de lichtste bleken niet bestand tegen de Duitse granaten) om daarna, soms onder dekking van een rookgordijn, in rubberbootjes (kleine voor een man of vijf, grote voor een man of twintig) troepen over te zetten; die bootjes werden door de inzittenden naar de overkant gepagaaid. Lukte die eerste overtocht, dan werd de rubberboot aan een lijn teruggehaald; zo kon men de Duitse troepen aan de westelijke oever versterken en die konden dan, zijwaarts uitzwermend, de Nederlandse bunkers en andere weerstandsnesten gaan opruimen.

Plaatselijk kwam het tot hevige strijd.

¹ H. H. A. Sengers: 'Herinneringen' (1946), p. 23 (Collectie dagboeken, no. 776).